

ONDER EMBARGO TOT 8 juli 2021, 00:00 UUR

(Link www.bibliotheekinzicht.nl/bibliotheekstatistiek - dossier 2020 beschikbaar vanaf 8 juli)

Persbericht - Den Haag, 7 juli 2021

Publicatie Bibliotheekstatistieken 2020

Wendbare bibliotheken pasten dienstverlening in coronatijd snel aan

- * Coronamaatregelen zorgden voor veel alternatieve activiteiten gericht op leesbevordering en kwetsbare groepen
- * Scherpe toename van digitale uitleningen
- * Afname van fysieke uitleningen en bezoeken

In coronajaar 2020 wisten de bibliotheken hun dienstverlening snel aan te passen aan het nieuwe normaal. Zo organiseerden vrijwel alle bibliotheken een afhaal-service, werden er meer activiteiten georganiseerd op het gebied van leesbevordering en was er extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals ouderen, niet digi-vaardige burgers en kinderen. Dat bevestigen de kerncijfers van het openbare bibliotheekstelsel die de KB, de nationale bibliotheek, jaarlijks uitbrengt in samenwerking met de VOB, SPN en het CBS.

Uit de kerncijfers blijkt dat 71% van de bibliotheken een bezorgservice opstartte (onder andere voor mensen die tot een coronariscogroep behoren), 62% hulp bood bij basisvaardigheden (op het gebied van bijvoorbeeld taal of digitale vaardigheden) en 72% overschakelde op het aanbieden van telefonische of online spreekuren. Voor kinderen in het basisonderwijs leverden bibliotheken digitaal lesmateriaal ter ondersteuning van het thuisonderwijs en werden extra online activiteiten georganiseerd om lezen te stimuleren, zoals 'Schrijver op je scherm'.

Kwetsbaren kregen prioriteit

'Corona heeft overduidelijk grote invloed gehad op de reguliere dienstverlening van bibliotheken', bevestigt Sharon van de Hoek, Adviseur Onderzoek en Kennisdeling van de KB. Zo nam het aantal bibliotheekbezoeken in 2020 met 42% af tot 36,2 miljoen, daalde het aantal georganiseerde activiteiten van 220 duizend tot 143 duizend en er werden in totaal 29% minder boeken uitgeleend. 'Daar staat tegenover dat de bibliotheken hun manier van werken vliegensvlug op de nieuwe situatie hebben aangepast. En in deze alternatieve dienstverlening hebben ze prioriteit gegeven aan de hulp aan kwetsbare groepen.'

Focus op leesbevordering

Naast de aandacht voor kwetsbare groepen blijkt uit de cijfers ook dat de bibliotheken volop bleven inzetten op leesbevordering. Hoewel er een zichtbare daling was in fysieke activiteiten, wisten bibliotheken het totale activiteitenaanbod rondom leesbevordering op het niveau van 2019 te houden vanwege de extra inspanningen om activiteiten in andere vormen aan te bieden. Zo organiseerden negen op de tien bibliotheken alternatieve activiteiten gericht op leesplezier en leestips, waaronder online voorleesuurtes en voorleesactiviteiten in de buitenlucht.

Toename digitale uitleningen

Geheel in lijn met de versnelde digitalisering in 2020, werd de dienstverlening van de online Bibliotheek in 2020 uitgebouwd en namen de digitale uitleningen toe met 45%. Via de speciaal in coronatijd gelanceerde ThuisBieb-app werden tussen 6 april en 10 juni ruim 850.000 e-books gedownload, als onderdeel van de campagne #ikleesthuis. Bibliotheekleden leenden in totaal een kwart minder (fysieke en digitale) boeken dan in 2019. Deze daling is met name groot onder jeugdleden (-29%) en komt grotendeels voort uit de krimp in de fysieke uitleningen. 'Want jongeren zijn in 2020 wel aanzienlijk meer e-books gaan lenen', vult Van de Hoek aan. 'Die cijfers zijn ruim verdubbeld naar 784 duizend uitleningen.'

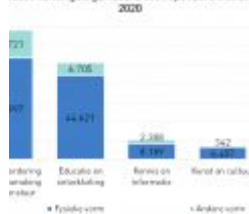
Bijlagen

stat activiteiten georganiseerd door openbare bibliotheek

[16 KB png Aantal activiteiten georganiseerd door bibliotheken 2018-2020 fysiek en anders.png](#)

activiteiten georganiseerd door openbare bibliotheek 2020

[21 KB png Aantal activiteiten georganiseerd door bibliotheken in 2020.png](#)

[509 KB jpg Coronamaatregelen in bibliotheek Nijmegen 1 Foto KB Marcel Krijgsman.jpg](#)

[555 KB jpg Coronamaatregelen in bibliotheek Nijmegen 2 - Foto KB Marcel Krijgsman.jpg](#)

[929 KB pdf Infographic Bibliotheekstatistiek 2020.pdf](#)

Noot voor de redactie

* Bekijk [deze video](#) voor een toelichting op de belangrijkste resultaten van de bibliotheekstatistieken 2020.

* Meer statistieken en verhalen over de sluiting en (her)opening van bibliotheken zijn terug te vinden in het dossier [De bibliotheek in coronatijd](#) op Bibliotheekinzicht.nl.

Voor vragen en interviewverzoeken kunt u contact opnemen met Helen Johnson, Persvoorlichter KB: helen.johnson@kb.nl of telefoonnummer: 06-42268811. Bent u van de pers en heeft u vragen over cijfers van het CBS? Bel dan de persdienst van het CBS op 070-3374444.

Bijlagen:

* Infographic bij de Bibliotheekstatistieken 2020

* Twee grafieken over activiteiten georganiseerd door bibliotheken

* Twee foto's van de bibliotheek in coronatijd (bij overname dient als credit te worden vermeld; Foto: KB | Marcel Krijgsman)

Over de KB, de SPN en de VOB

De [KB](#) is de nationale bibliotheek van Nederland. De KB wil iedereen de mogelijkheid bieden om te lezen, te leren of onderzoek te doen en zich daardoor verder te ontwikkelen. Dit doet de KB samen met erfgoedpartners, de openbare bibliotheken en wetenschappelijke instellingen.

De Stichting Samenwerkende POI's Nederland (SPN) is de organisatie van de gezamenlijke Provinciale Ondersteuningsinstellingen (POI's). SPN organiseert de samenwerking tussen de negen POI's en andere organisaties. Vanuit de Wsob zijn de POI's o.a. verantwoordelijk voor het

interbibliothecair leenverkeer (IBL) en de ontwikkeling van innovaties ten behoeve van lokale bibliotheken.

De Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) werkt samen met 156 leden, een bestuur en bureau aan de gemeenschappelijke belangen van de openbare bibliotheken, de provinciale ondersteuningsorganisaties (POI's) en de landelijke organisaties.

Over Bibliotheekinzicht en StatLine

Vanuit de [Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen](#) (Wsob) zijn alle openbare bibliotheken, provinciale ondersteuningsinstellingen (POI's) en de KB verplicht om gegevens aan te leveren aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De KB verzamelt en analyseert deze gegevens en presenteert de kerncijfers over het openbare bibliotheekstelsel op [Bibliotheekinzicht](#). Een deel van de uitkomsten wordt op geaggregeerd niveau (voor het totaal aan openbare bibliotheken) gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op StatLine.

KB } nationale
bibliotheek

Wilt u geen e-mail meer van ons ontvangen? [Uitschrijven](#)